

Vogelwerkgroep denkt mee over Groenendaal

De afgelopen zachte winterperiode was voor de natuurbeschermingsactiviteiten bepaald niet saai. Ook nu is er weer veel nieuws te melden. Positieve ervaringen en moeizame discussies met sommige overheden wisselden elkaar af.

Beheerplan voor Wandelbos Groenendaal

Het wat kale noordelijke deel van [GROENENDAAL](#). Foto: Chris Brunner

Heemstede heeft een nieuw beheerplan voor het Wandelbos Groenendaal opgesteld. Met het vorige beheerplan werd 20 jaar geleden in het bos 'ecologisch beheer' ingevoerd. Gesneuvelde en gekapte bomen blijven daardoor in de regel in het bos liggen, van takken worden zogenaamde rillen gemaakt. Het positieve resultaat daarvan, ook voor de vogels, is in het bos goed zichtbaar. Vooral in het hondenvrije zuidelijk deel is de vogeldichtheid zeer hoog. In het nieuwe plan blijven de uitgangspunten van ecologisch beheer en van een hondenvrij gebied gelukkig overeind. Wel wil de gemeente meer dan in het verleden aandacht besteden aan de cultuurhistorische waarden uit de tijd van de

buitenplaatsen, zoals de lanen, de uitzichtheuvels en de rododendronvijver. De gemeente doet haar best om maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van dit soort beleidsstukken te betrekken. Een goede zaak! Ook de vogelwerkgroep werd vooraf geïnformeerd en om een reactie gevraagd. In grote lijnen kunnen wij ons in dit beheerplan vinden. In onze reactie hebben we vooral extra aandacht gevraagd voor enkele specifieke punten. Enigszins vergeten geraakt is het gerichte behoud van biotoopbomen, ook als ze niet meer vitaal zijn. Daaronder verstaan wij bomen met nestholtes van vogels en vleermuizen en bomen die met klimop zijn begroeid. Vreemd ook vonden wij

dat het beheerplan pleit voor het creëren van meer open plekken in het bos, zonder helemaal duidelijk te maken wat daarmee concreet wordt bedoeld. In plaats daarvan achten wij het veel belangrijker om in het nu vrij kale noordelijke deel bos meer afwisseling tussen open en dichte bosdelen tot stand te brengen. Dat komt zowel de beleefingswaarde voor recreanten als de natuurwaarden ten goede. Voor broedende en foeragerende vogels is dichte ondergroei immers essentieel.

Met instemming hebben wij ervan kennis genomen dat er vanaf nu jaarlijks een werkplan voor de uit te voeren werkzaamheden zal worden opgesteld en dat hierover overleg zal plaatsvinden met onder andere natuurorganisaties. Wij hebben echter aan de gemeente voorgesteld om van dit overleg een jaarlijks klankbordoverleg met een bredere insteek te maken, waarbij ook ervaringen van het afgelopen jaar gericht aan de orde kunnen komen. Wij hopen daarbij op den duur ook gegevens over broedvogels te kunnen betrekken

Discussie over beheer Waterleidingduinen

Het heeft al een flinke storm op sociale media veroorzaakt en ook al de krant gehaald. Meerdere natuurliefhebbers maken zich grote zorgen over de snelle veranderingen in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Sinds enkele jaren voert Waternet daar het zogenaamde project Life+ uit, waarmee enerzijds de dynamiek weer terug moet komen in het duin en anderzijds de in dit gebied sterk woekerende Amerikaanse Vogelkers moet worden beteugeld. Als resultaat van deze ingrepen zijn al een heel bos en flinke oppervlakken dichte duindoornbegroeiing verdwenen, onder meer broedgebied van tientallen Nachtegalen. Fred en Henk Jan Koning, die al vele jaren de roofvogels in de duinen

monitoren, constateerden in hun jaarverslag dat recent diverse roofvogel- en uilennesten zijn verlaten, waarschijnlijk omdat deze vogels door de vele ingrepen niet meer voldoende voedsel kunnen vinden.

Meer dan voldoende reden om met Waternet om de tafel te gaan. Vragen die daarbij aan de orde komen zijn: is de aanpak van Waternet niet al te rigoureuus? Is zo'n rigoureuze aanpak wel nodig of zijn andere werkwijzen mogelijk? Maar we pakken ook andere vragen mee zoals: Is het wel nodig om ook dood hout te kappen en af te voeren? Is de deels intensieve begrazing met runderen en schapen nog steeds nodig en niet contraproductief? Daarbij richten we ons in eerste instantie op nabije toekomst. Want ook in 2015 zullen nog grote gebieden aan de beurt komen.

Het overleg is op dit moment nog gaande. In een volgend nummer van de Fitis zullen we hierop terugkomen.

Nut en noodzaak Duinpolderweg staan ter discussie

De never ending story van de Duinpolderweg blijft de gemoederen bezig houden. De provincie Noord-Holland, gedeputeerde mevrouw Post voorop, gaat onverdroten - en niet gehinderd door de vele inspraakreacties en protesten - door met haar prestigeproject. Rond de kerst nog kwam een nieuw rapport uit dat moest bewijzen dat de weg echt nodig zou zijn en de beste 'oplossing' zou bieden voor de nog steeds onduidelijke knelpunten in de regio.

Toch is er nu een kink in de kabel gekomen. In 2013 heeft de onafhankelijke Commissie voor de Milieueffectrapportage in haar advies laten weten dat nut en noodzaak in het verleden niet goed waren aangetoond. Zij stelde een concrete werkwijze voor om wel goed onderzoek te doen. Eigenlijk hele simpele, logische dingen die iedere weldenkende

De eeuwenoude [OOSTEINDERPOLDER](#), bedreigd door de Duinpolderweg. Foto: Chris Brunner

burger kan begrijpen. Ga niet alleen uit van in achterkamers bedachte ‘bestuurlijke opgaven’ zoals Noord-Holland dat doet. Nee, breng eerst concreet en onderbouwd in beeld wat de werkelijke verkeersknelpunten zijn in de regio. Formuleer vervolgens doelen die je wilt bereiken en toets oplossingsrichtingen aan deze doelen.

De provincie Noord-Holland wilde het echter ook nu niet zo nauw nemen met dit advies en op de oude voet blijven doorgaan. Provinciale Staten van Zuid-Holland dachten daar gelukkig anders over. Zij hebben een jaar geleden in grote meerderheid een amendement aangenomen dat het nauwgezet

volgen van het advies eiste. In een inspraakreactie hebben we ze daar nu weer fijntjes aan herinnerd en aange-toond dat het nieuwe rapport het advies op alle essentiële punten negeert. En zowaar, de Staten van Zuid-Holland hebben voet bij stuk gehouden. Vrijwel alle partijen lieten weten niet overtuigd te zijn van nut en noodzaak van deze weg. Nu moet Noord-Holland een nieuw rapport maken. Zou daarmee nu eindelijk een open discussie op basis van argumenten over deze onzalige weg mogelijk worden? Veel vertrouwen hebben we er nog niet in, maar zijn wel blij met dit tussentijdse succes.

Kort nieuws

Rietvogels in de Haarlemmermeer beter beschermd

Ons dringend verzoek aan het Hoogheemraadschap van Rijnland om rietoevers in de Haarlemmermeer anders te beheren (zie de vorige Fitis) heeft resultaat opgeleverd. Begin van het jaar kregen we het bericht dat rietoevers - urgente uitzonderingen daargelaten - alleen nog tussen 1 september en 1 maart worden gemaaid. Rietvogels als Kleine Karekiet en Rietzanger kunnen er daardoor nu eindelijk tijdens de gehele broedperiode ongestoord broeden.

Zuid-Hollands Landschap beheert Vosse- en Weerlanerpolder

Het zat al langer in de pen, sinds begin dit jaar is het een feit. Het Zuid-Hollands Landschap heeft het beheer van de resterende circa twintig hectare met een natuurbestemming in de Vosse- en Weerlanerpolder op zich genomen. De overgang van de gemeente naar het Landschap markeert ook een duidelijke verandering in houding ten opzichte van natuurorganisaties. Tijdens een eerste overleg hebben we constructief kunnen meepraten over de beheersvisie en de wijze waarop de monitoring gaat plaatsvinden. Al in het komende najaar wil men samen met natuurorganisaties de ervaringen van het eerste jaar evalueren en bezien hoe het beheer kan worden geoptimaliseerd. Daarbij is ook de afsluiting van extra paden tijdens het broedseizoen bespreekbaar. Zou het dan toch nog lukken dit weidevogelgebied gedeeltelijk te behouden?

Nieuwe variant fietspad AWD

Het fietspad door de Waterleidingduinen is helaas nog niet van de baan. Een aantal maanden terug heeft de provincie de vergunningaanvraag voor haar oorspronkelijke project moeten intrekken, omdat deze in strijd bleek met Eu-

ropese regelgeving. De provincie heeft nu een aangepast tracé bedacht dat de kwetsbare grijze duinen minder zou aantasten en ze heeft daarvoor een nieuwe vergunning aangevraagd. Wij zullen ook deze aanvraag kritisch beoordelen en zo nodig bezwaar maken.

Voorstellen voor natuurmaatregelen in Haarlem

Op grond van het Ecologisch Beleidsplan heeft Haarlem een beperkt eigen budget voor natuurmaatregelen. Het moet daarbij gaan om eenmalige maatregelen op gronden die in eigendom zijn van de gemeente. In een recent gesprek met gemeenteambtenaren werd de vogelwerkgroep gevraagd of wij nog ideeën of wensen hadden. Een inventarisatie binnen het bestuur heeft al een hele lijst opgeleverd, variërend van verbetermaatregelen op het Landje van Gruijters tot het plaatsen van kunstmatige broedplekken voor diverse diersoorten ('dierentillen'). Aanvullende ideeën van leden zijn altijd welkom.

■ Chris Brunner